

Číslo 6
Prevenčia

ALKOHOL

DROGY

GAMBLING

NEWSLETTER

OBSAH

Highlight mesiaca	1
Z pohľadu odborníka Rozhovor so sociálnymi pracovníkmi	2 - 4
Dopad COVID-19 na ilegálny trh s drogami v Európskej únii	5 - 6

HIGHLIGHT MESIACA

Pandémia COVID-19 zasiahla všetky oblasti súčasného sveta. Výrazným spôsobom ovplyvnila aj trh s drogami, užívanie návykových látok a tým aj spôsob práce sociálnych pracovníkov v prvej línii so závislými. Podľa EMCDDA je potrebné zamerať sa na zabránenie tomu, aby obchodovanie s drogami malo prospech z potenciálnych sociálnych a ekonomických následkov súčasnej krízy. Kľúčové zistenia aktuálneho dokumentu "Dopad COVID-19 na ilegálny trh s drogami v EÚ" nájdete na strane 6.

Názory a skúsenosti sociálnych pracovníkov, ktorí tvoria multidisciplinárny tím OÁZA NSSDR v boji so závislosťami si môžete prečítať na nasledujúcich stranách.

SPOKOJNOSŤ
CENTRUM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB n.o.

CENTRUM PORADENSKO - SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
A PREVENČIE

**SPOKOJNOSŤ- centrum
sociálnych služieb, n. o.**

**Bakalárska 2,
971 01 Prievidza
budova Žilinskej univerzity,
3. poschodie, č. dverí 321.**

**Všetci ste vítaní a anonymita
zaručená!**

Prevenčné a poradenské
centrum pre všetkých
obyvateľov okresu Prievidze.

Poskytované služby
sú **bezplatné**.

Ak si nás nájdete, ďakujeme za
prejavenú dôveru.

0905 329 661, 0902 197 957

www.ispokojnost.sk

poradca@ispokojnost.sk

[Oáza Nssdr](#)

Z POHĽADU ODBORNÍKA

Rozhovor so sociálnym pracovníkom

PhDr. Dáriuš Štrba má dlhoročné skúsenosti s deťmi a mládežou. Pracuje ako učiteľ v umeleckých odboroch. Pri práci s deťmi pociťoval potrebu sa dovzdelat' aj v iných životných smeroch. Preto sa rozhodol študovať odbor sociálna práca. Momentálne v našej organizácii pôsobí ako sociálny pedagóg.

Prečo ste sa pre túto prácu rozhodli?

Pracujem ako sociálny pedagóg. Táto práca ma naplňuje a baví kvôli tomu, že chcem pomáhať ľuďom, ktorí majú problémy a životné ťažkosti. Ide tiež o deti, ktoré nepoznajú rodičov. Deti, ktoré sú z neúplných rodín, ale aj ľudí, ktorí sú na ulici. Samozrejme, v rámci činnosti Centra Oáza je mojim cieľom pomôcť drogovo závislým nájsť tú správnu cestu do nového života.

Ako vy hodnotíte z vášho pohľadu prácu so závislými osobami?

Táto práca je samozrejme ťažká a nezvládol by ju každý. Vyžaduje si zrelosť, zdatnosť a asertivitu. Je to práca vhodná pre silné osoby a silného ducha. Pri práci s klientom je potrebné sa najskôr oboznámiť s jeho problémom. Zistiť jeho osobnostné črty, súčasný stav prežívania a oboznámiť sa s jeho okolím a rodinou. Po získaní anamnestických údajov môžeme začať s nejakou odbornou pomocou alebo teda správnym nasmerovaním klienta.

S akými typmi klientov sa najčastejšie stretávate?

Stretávame sa s drogovo závislými, alkoholikmi, maloletými osobami poskytujúcimi platené sexuálne služby a občas aj s týranými deťmi. Toto široké spektrum klientov si vyžaduje maximálnu sústredenosť, trpezlivosť a odvahu pustiť sa do riešenia uvedených problémov.

Máte pri práci s klientmi aj strach o svoj život, negatívnu skúsenosť?

Pri tomto type klientov sociálny pracovník nikdy nevie, či ho niekto ohrozí, či je klient agresívny. Keď je klient pod vplyvom návykovej látky, dá sa predpokladať riziko nebezpečenstva. Stretol som sa aj s veľmi negatívnymi skúsenosťami, kedy som bol slovne napadnutý pri snahe o radu, nasmerovanie závislých na správnu cestu. Možnože pri dlhšej komunikácii by došlo aj k fyzickému napadnutiu. Ale ako správny sociálny pedagóg som riešil situáciu tak, aby to dopadlo veľmi dobre pre každú stranu.

Čo by ste Vy ako odborník poradili osobám, ktoré majú skúsenosť s látkovou aj nelátkovou závislosťou na zmiernenie ich problémov, resp. ich aktuálnej životnej situácie?

Samozrejme, tieto osoby sa neradi vzdávajú svojich návykov, lebo niekedy sa stáva, že sú závislí celý ich život. Ja ako sociálny pedagóg ich chápem, že sa nedá ľahko zbaviť týchto závislostí, ale aspoň zmierniť a obmedziť prísun týchto návykových látok. Vždy sa dá predchádzať týmto patologickým problémom. Treba silu vôle ducha a energiu na to, aby si každý uvedomil, že život je dar od Boha a my musíme ten dar spravovať tak, aby bol prospešný nielen pre každého osobne, ale aj pre celé okolie a všetkých ľudí a tým sa vytvára pozitívna energia, klud a láska pre všetkých.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Z POHLĀDU ODBORNÍKA

Rozhovor so sociálnym pracovníkom

PhDr. Monika Dessuet je zakladateľkou neziskovej organizácie SPOKOJNOSŤ – centrum sociálnych služieb a štatutárnym zástupcom už viac ako 12 rokov. Pracovala v materských školách ako učiteľka a vychovávateľka. Jej snom bolo vybudovať veľký priestor rodinného typu pre dospelých, deti a mládež. V súčasnosti sa venuje práci s marginalizovanou komunitou a osobami trpiacimi závislosťami alebo spoluzávislosťami.

Prečo ste sa pre túto prácu rozhodli?

Vytvorila som si neziskovú organizáciu, pretože od mladého veku som cítila, že ma napína pomáhať druhým. Mojou povahovou črtou je podávať pomocnú ruku a byť takým sprievodcom života.

Je táto práca náročná?

Táto práca je náročná a to z toho dôvodu, že si vyžaduje každého jedného sociálneho pracovníka, sociálneho pedagóga, psychológa. Vyžaduje si veľké psychické a fyzické nasadenie, kde svoju energiu odovzdávate druhým ľuďom, ktorí majú z nej priestor čerpať, ale svojím spôsobom si odovzdávate energiu navzájom. A ešte keď sa Vám podarí pomôcť a vidíte úspech, tak Vás to posúva dopredu. Na druhej strane je ťažké, keď vidíte aj neúspech alebo zlú a kritickú situáciu v rodinách, alebo ktorú iný človek prežíva. Tá Vás tiež môže dostať do nie komfortnej situácie. Je to veľmi obtiažne.

Ako vy hodnotíte z vášho pohľadu prácu so závislými osobami?

Práca so závislými osobami je špecifická. V prvom rade sú to ľudia, ktorých netreba odsudzovať. K návykovej látke sa utiekajú preto, že ich osobné povahové rysy sú

slabšie a nie je tam vypestovaný silný pud sebazáchovy. Títo ľudia potrebujú niekoho mať vedľa seba, niekoho, kto im bude vzorom a keď príde na nich nezvládanie nejakých záťažových situácií, aby sa mali hneď v danom probléme na koho obrátiť. Lebo vtedy tu vzniká tenká hrana, že siahne po alkohole alebo návykovej látke, kde sa vlastne uvoľní, odreaguje. A problém v podobe ťažkej gule, ktorú pred sebou tlačí, na chvíľu z neho opadne a nevidí ho tak ťažký. Lenže potom, keď z tej závislosti precitne, problém sa stupňuje a človek prichádza až do panického stavu a nevie si problém vôbec vyriešiť a už vôbec nie si samostatne pomôcť. A týmto kolobehom sa závislý opätovne vracia k návykovým látkam alebo stupňuje požívanie. Tento stav sa potom z fyziologického, psychického pohľadu začne len zhoršovať. Práca so závislým

„Práca so závislým človekom je beh na dlhé trate. Vy ste jeho sprievodca životom, kedy mu môžete byť nápomocný alebo ho len nasmerovať. Nikdy nemôžete jeho krízovú situáciu vyriešiť za neho ale môžete mu pomôcť, naviesť ho v prospech zlepšenia jeho problémovej situácie.“

človekom je beh na dlhé trate. Nevidíte výsledok alebo ho vidíte až po dlhom čase. Pri práci s klientom je dôležité sa naučiť počúvať, neposudzovať, nestigmatizovať, neškatuľkovať, mať nadhľad, trpezlivosť a byť empatický a mať schopnosť sa vcítiť do situácie človeka, ktorý má nejaký osobnostný problém, ktorý nevie zvládnuť sám, nevie nájsť cestu a smer. Vy ste jeho sprievodca životom, kedy mu môžete byť

Z POHLĀDU ODBORNÍKA

Rozhovor so sociálnym pracovníkom

nápomocný alebo ho len nasmerovať. Nikdy nemôžete jeho krízovú situáciu vyriešiť za neho ale môžete mu pomôcť, naviesť ho v prospech zlepšenia jeho problémovej situácie.

Máte pri práci s klientmi aj strach o svoj život, negatívnu skúsenosť?

Nie je to jednoduché, keď príde mladý človek pod vplyvom návykovej látky. Jeho povaha sa prejavuje úplne inak. Nie je to jednoduché mať klienta, ktorý sa na prvý pohľad nezdá a zrazu sa stane agresívnym. Tento stav je ohrozujúci a neviete rýchlo zareagovať. Preto tvrdím, že je dobré, aby na terapii boli prítomní dvaja sociálni pracovníci alebo aspoň vytvorený priestor, kde je to bezpečné. Tiež môžete mať klienta, ktorý vám príde či už na socioterapeutické, individuálne alebo skupinové sedenie a môže mať hepatitídu typu C, ktorá je závažný problém pre každého jedného človeka. Aj z tohto pohľadu je to nebezpečné.

Ako vnímate vplyv pandémie koronavírusu na klienta a prácu sociálneho pracovníka so závislými?

Momentálne sme ohrození koronavírusom. Z tohto dôvodu sú všetky terapeutické sedenia v úplne inej rovine. Zamerali sme sa na prácu v teréne pri dodržaní všetkých preventívnych opatrení

a prevenčné aktivity realizujeme prostredníctvom kampane #PREVENCIANADIALKU na sociálnej sieti. Vplyvom ekonomických následkov pandémie je náročné klientov zamestnať alebo im pomôcť nájsť si prácu. Je tu len možnosť povzbudenía. Je to ťažké pre obe strany. Aby sociálny pracovník nezostal frustrovaný, je dôležité dbať aj na osobnú psychohygienu a zostať svieži a v kondícii. To je to negatívum, ktoré sa na Vás ako na sociálneho pracovníka môže prenášať.

„Ja stále hovorím, že najlepšia terapia pre človeka je fyzická práca. Vyplnený voľný čas na čerstvom vzduchu. Vytváranie si pevných rodinných väzieb.“

Čo by ste Vy ako odborník poradili osobám, ktoré majú skúsenosť s látkovou aj nelátkovou závislosťou na zmiernenie ich problémov, resp. ich aktuálnej životnej situácie?

Ja stále hovorím, že najlepšia terapia pre človeka je fyzická práca. Potvrdili to aj mnohé štúdie. Pocit šťastia nastáva pri telesnej záťaž, či už pri cvičení alebo práci v záhrade. Aj prostredníctvom manuálnej zručnosti sa vám podarí nejaký výtvar, ktorý vás poteší. Vyplnený voľný čas na čerstvom vzduchu. Vytváranie si pevných rodinných väzieb.

DOPAD COVID-19 NA ILEGÁLNY TRH S DROGAMI V EURÓPSKEJ ÚNII

Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA) so sídlom v Portugalsku a Európsky policajný úrad Europol publikovali v máji 2020 spoločný dokument *"Dopad COVID-19 na ilegálny trh s drogami v EÚ"*, ktorého cieľom je poskytnúť prehľad o súčasnej situácii na trhu s drogami v súvislosti s pandémiou COVID-19. Hlavným zámerom tejto analýzy drogových trhov je lepšie porozumieť prebiehajúcemu vývoju a jeho vplyvu na vnútornú bezpečnosť a verejné zdravie v krajinách EÚ s cieľom informovať európske inštitúcie a partnerov v členských štátoch, čo má zásadný význam pre formulovanie účinných reakcií na úrovni EÚ a na národných úrovniach a pre definovanie budúcich priorít vzájomnej spolupráce. Publikácia *EU Drug Markets - Impact of COVID-19* je dostupná na stránkach Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA).

KLÚČOVÉ ZISTENIA

→ Globálne obmedzenia týkajúce sa cestovania a iných opatrení v dôsledku pandémie COVID-19 mali dočasný rušivý vplyv na trh s drogami, čo viedlo k nedostatku a vyšším cenám niektorých drog, ale situácia sa rýchlo mení.

→ Narušenie dodávateľského reťazca a logistika obchodovania s drogami v Európe je najzreteľnejšia na distribučnej úrovni kvôli opatreniam súvisiacim s obmedzovaním sociálnym kontaktov.

→ Pohyb veľkého množstva drog medzi členskými štátmi EÚ pokračoval napriek zavedeniu hraničných kontrol v dôsledku pokračujúcej komerčnej prepravy tovaru v celej EÚ.

→ Najmä v súvislosti s kokaínom je málo dôkazov o narušení činnosti na úrovni veľkoobchodného dovozu; odborníci však v niektorých krajinách uvádzajú zvyšujúce sa ceny a klesajúcu čistotu na spotrebiteľskej úrovni, čo indikuje lokalizovaný nedostatok dodávok.

→ Skupiny organizovaného zločinu zostávajú odolné a prispôbujú svoje postupy aktuálnej situácii, ďalej využívajú zabezpečené komunikačné kanály a prispôbujú dopravné modely, trasy obchodovania a metódy zatajovania.

→ Súčasná nestabilita viedla k stále nestabilnejšiemu prostrediu pre zločinecké podniky v dodávateľskom reťazci v Európe a zdá sa, že viedla k zvýšenej miere násillia medzi dodávateľmi a distribútormi na strednej úrovni.

DOPAD COVID-19 NA ILEGÁLNY TRH S DROGAMI V EURÓPSKEJ ÚNII

Zdá sa, že darknet, sociálne médiá a bezpečné šifrované komunikačné aplikácie zohrávajú významnejšiu úlohu pri získavaní drog na úrovni užívateľov. Zdá sa, že dodávky domov, nižší výskyt osobného obchodovania a spoliehania sa na hotovosť ako spôsob platby sa zvyšujú pre jednotlivé transakcie a je možné, že zmeny správania, ktoré boli zavedené budú pretrvávajúť z dlhodobého hľadiska.

Nedostatok kanabisovej živice a možné hromadenie rastlinného kanabisu užívateľmi, viedli v niektorých členských štátoch k zvýšeniu maloobchodných cien. Zdá sa, že domáca produkcia rastlinného kanabisu nebola významne narušená.

Zdá sa, že obchodovanie s heroínom pokračuje na mnohých známych trasách. Informácie od pracovníkov naznačujú, že došlo k určitému nedostatku heroínu a predpokladá sa možnosť jeho náhrady inými látkami. Medzi tieto látky môžu patriť syntetické opioidy alebo alternatívne drogy a je možné, že niektoré z týchto látok sa môžu na trhu s drogami vyskytovať výraznejšie dlhodobejšie na postihnutých miestach.

Zdá sa, že v Európe a na celom svete sa dopyt po syntetických drogách používaných v rekreačných zariadeniach, najmä MDMA, v krátkodobom horizonte znížil z dôvodu zatvorenia miest a zrušenia festivalov.

Obchodovanie s kokaínom využívajúce kontajnery námornej dopravy pokračovalo na úrovniach, ktoré sú porovnateľné alebo dokonca vyššie ako v roku 2019. Nie je prekvapením, že obchodovanie prostredníctvom cestujúcich v leteckej doprave dramaticky pokleslo.

ZDROJ: EMCDDA